

Vlaanderen
is ondernemen

Controlerichtlijnen voor project- en werkingssubsidies in de afdeling Vlaio-netwerk

Specifieke richtlijnen voor de oproep onderzoeksinfrastructuur hogescholen 2022

Doel en beperkingen van een subsidie

Een projectsubsidie heeft als doel projecten mogelijk te maken die anders niet of moeilijk gefinancierd zouden geraken. Ze is dan ook niet bedoeld om projecten winstgevend te maken en is niet als sponsoring te beschouwen.

Een werkingssubsidie dient om de werking van een organisatie te ondersteunen. De nodige afspraken worden gemaakt met de organisatie rekening houdend met haar specifieke situatie.

Het subsidiebedrag, vermeld in het ministerieel besluit of het besluit van de Vlaamse Regering, wordt zowel uitgedrukt in een absoluut bedrag als in een percentage van de aanvaardbare projectkosten en kan hoogstens het maximale percentage en maximale subsidiebedrag zijn zoals voorzien in het oproepbesluit, desgevallend beperkt tot het **netto te financieren saldo**.

Het netto te financieren saldo is het saldo van het aanvaardbare projectbedrag dat nog moet gefinancierd worden na aftrek van de beschikbare middelen in natura (zoals bv. sponsoring, giften, eigen werk, eigen inbreng in natura) en de financiële middelen (zoals bv. cash) zoals voorzien in de begroting van het project. **Voor de bepaling van de vereiste private bijdrage komen zowel eigen inbreng, projecteigen opbrengsten, sponsoring in geld en sponsoring in natura in aanmerking.**

Een budget dat voorafgaandelijk voor een project wordt opgesteld is louter richtinggevend. Het uiteindelijk aanvaardbare projectbedrag wordt vastgesteld aan de hand van deze controlerichtlijnen en de ingediende bewijsstukken.

Het aanvaarden van de subsidie betekent dat de begunstigde ook de voorwaarden waaronder ze werd gegeven aanvaardt.

Definities en afbakening subsidieperiode

- **Startdatum:** de datum waarop het project aanvangt. Dit kan ten vroegste de eerste dag van de maand volgend op de maand van indiening van een ontvankelijke steunaanvraag. Voor ondernemingen in oprichting op het moment van de indiening is de startdatum ten vroegste de datum van oprichting van de rechtspersoon¹;
- **Projectperiode:** periode van startdatum tot einddatum. De kosten die de indiener² (of het samenwerkingsverband³) maakt voor de startdatum van het project komen niet in aanmerking voor subsidie;
- **Projectduur:** looptijd in maanden tussen start- en einddatum. Een project heeft een duur van maximaal 36 maanden en loopt uiterlijk af op 31 december 2025;
- **Mensjaar:** 12 mensmaanden = 100% = 1 mensjaar. Het gehanteerde aantal dagen en aantal uren in een mensjaar mag overeenstemmen met de aanpak binnen de eigen organisatie, weliswaar binnen de volgende grenzen. Als bovengrens wordt gehanteerd: 1 mensjaar = 226 werkdagen = 1.720 uren. Als ondergrens wordt gehanteerd: 1 mensjaar = 210 werkdagen = 1.596 uren;

¹ Tenzij anders bepaald in het ministerieel besluit tot toekenning van de steun.

² Dit is de instantie die het projectvoorstel indient, die het project coördineert en die de eindverantwoordelijkheid draagt.

³ Samenwerkingsverband = samenwerking tussen één of meerdere partners.

- Een **afwijking op de start of beëindiging van een project** moet vooraf en schriftelijk door de indiener aangevraagd worden bij het Agentschap Innoveren & Ondernemen. Pas na goedkeuring⁴ mag worden afgeweken van de initieel voorziene data.

Aanvaardbare kosten

Projectsubsidie

Een projectsubsidie wordt toegekend aan dossiers die de uitvoering van een project of opdracht als doel hebben. Dit project of deze opdracht kan zowel qua doelstelling als in tijd afgebakend worden.

De algemene regel is dat enkel de kosten die door de indiener bij de aanvraag waren begroot in de projectbegroting én door de Vlaamse regering of de bevoegde minister werden aanvaard, aanvaardbare kosten zijn. De goedgekeurde projectbegroting wordt steeds als bijlage bij het ministerieel besluit tot toekenning van de steun gevoegd en maakt er integraal deel van uit. Indien er wijzigingen zijn aan de projectbegroting in de loop van het project, brengt de indiener vooraf en schriftelijk – en **uiterlijk voor de beëindiging van het project** – het Agentschap Innoveren & Ondernemen op de hoogte. Het agentschap moet gewijzigde projectbegrotingen steeds goedkeuren.

Volgende kostenrubrieken zijn voorzien:

1. Loonkosten
2. Overheadkosten
3. Werkingskosten
4. Externe prestaties
5. Investeringskosten

Algemene werkingssubsidie

Een algemene werkingssubsidie wordt toegekend ter ondersteuning van de loon- en werkingskosten die voortvloeien uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont.

De algemene werkingssubsidie heeft – tenzij de minister anders beslist – betrekking op:

1. Hetzij de volledige activiteit van de begunstigde
2. Hetzij een afgescheiden deelactiviteit. In dit geval worden de aanvaardbare loon- en werkingskosten bepaald via de verdeelsleutel die in het ministerieel besluit is voorzien.

⁴ Door de bevoegde minister of door het Agentschap Innoveren & Ondernemen.

Kostenrubrieken

Loonkosten

Enkel personeelskosten van werknemers op de payroll van de aanvrager(s) zijn aanvaardbaar binnen deze rubriek. Zelfstandigen die factureren, inclusief bedrijfsleiders via managementvennootschappen, worden als externe prestaties beschouwd (zie rubriek Externe prestaties).

De directe loonkosten van personeelsleden op de payroll van de indiener en de partners uit het samenwerkingsverband worden berekend door middel van het standaarduurtarief (SUT) vermenigvuldigd met de aan het project bestede tijd volgens de tijdsbestedingstabellen. Het standaarduurtarief is het bruto maandloon van het personeelslid vermenigvuldigd met een factor van 1,20%, bv. 3.500 EUR/maand x 1,20% = 42 EUR/uur.

Uitgangspunt voor de berekening van het standaarduurtarief is het vaste bruto maandsalaris (zonder toeslagen, premies,...). Het te hanteren bruto maandloon bij begrotingsaanvraag betreft het gemiddelde bruto maandloon over het 1ste projectjaar. Voor projecten die zich uitspreiden over meerdere projectjaren, kan een jaarlijkse indexatie van 2% worden toegepast. Bij indiening van het financieel eindverslag moet het reële gemiddelde bruto maandloon per projectjaar worden gerapporteerd.

Voor personeelsleden met een deeltijdse arbeidsovereenkomst wordt het voltijds bruto maandsalaris als berekeningsbasis genomen. Indien een personeelslid meerdere arbeidsovereenkomsten heeft, is de berekeningsbasis van het standaarduurtarief de totaliteit van het loon, tenzij de inzet voor het gesubsidieerde project slechts betrekking heeft op één arbeidsovereenkomst.

Het verkregen standaarduurtarief wordt vervolgens toegepast op de reël gepresteerde uren in het kader van het project.

Een voorbeeld:

Een werknemer levert deeltijdse prestaties van 20 uur bij een voltijdse betrekking van bv. 38 uur. Het deeltijds bruto maandloon bedraagt 1.500 euro. Het in te brengen standaard uurtarief is : 1.500 euro x 38/20 uur = 2.850 euro x 1,2% = SUT van 34,20 euro.

Overuren zijn enkel subsidiabel indien ze uitbetaald worden. Indien de promotor kiest om voor een bepaalde maand overuren te declareren, moet hij bij controle op stukken en/of controle ter plaatse kunnen bewijzen dat de in het kader van het project gepresteerde overuren worden uitbetaald aan het personeelslid.

Bewijslast

1. Arbeidsovereenkomst
2. Tijdsregistratie (reël gepresteerde projecturen met beschrijving projectactiviteiten)
3. Loonfiche eerste maand project waarin de werknemer aan het project meewerkt, of eerste loonfiche van volledige maand in dienst indien de werknemer later in dienst is gekomen. De aanvrager kan er ook voor kiezen om het reële gemiddelde bruto maandloon per projectjaar te rapporteren.
4. Bewijs van betaling van overuren indien van toepassing.

Enkel de loonkosten van rechtstreeks betrokken personeelsleden komen in aanmerking, onafhankelijk van het statuut van dat personeel. ZAP (zelfstandig academisch personeel) kan op projecten werken, evenals ambtenaren. De werkgever is in deze verplicht om te verzekeren dat de overheid deze personen niet dubbel financiert.

Het kan zijn dat personeelsleden, van wie de kosten worden ingebracht in het project, in dezelfde periode ook nog werkzaam zijn of zullen zijn op andere gesubsidieerde projecten. Het gaat hier om projecten van om

het even welke overheid of projecten waarvoor kosten zullen worden gefactureerd aan derden. In deze gevallen moet de indiener een overzicht toevoegen van de tijd die het personeelslid in die periode aan elk van die andere projecten besteedt. Er kan maximum 100% van het loon over de verschillende projecten heen worden toegewezen. Hetzelfde principe geldt voor de andere kostenrubrieken.

Kosten voor supervisie door de leidinggevende van de gesubsidieerde entiteit worden niet aanvaard, maar worden beschouwd als eigen inbreng.

Is de begunstigde een onderwijs- of onderzoeksinstituting die al gesubsidieerd wordt door de Vlaamse overheid, wordt nagegaan of er geen dubbele subsidiëring is. Voor de aanrekening worden volgende regels toegepast:

1. Onderwijzend of onderzoekspersoneel: de aangerekende personeelskosten worden slechts aanvaard wanneer ze buiten de normale beroepsactiviteiten en beroepsprestaties vallen.
2. Administratief en technisch personeel: personeelskosten worden slechts aanvaard als projectkost wanneer kan worden aangetoond dat deze personen speciaal voor het project werden aangeworven of werden vrijgesteld van hun normale activiteiten.

Overheadkosten

Overheadkosten zijn kosten die onrechtstreeks verband houden met de uitvoering van het project. Deze kosten zijn niet voor 100% aan het project toe te wijzen omdat ze geïntegreerd zijn in de algemene werking van de organisatie.

De overhead wordt berekend door het aantal ingezette mensjaren te vermenigvuldigen met een door het Agentschap vastgesteld maximum bedrag. Dit bedrag is momenteel vastgelegd op **15.000,00 euro/mensjaar**. In de eindafrekening zal het aantal reëel (en aanvaarde) gepresteerde mensjaren pro rata de totale aanvaarde overheadkost bepalen.

Overheadkosten zijn:

1. Het gebruik (huur en onderhoud) van **interne** gebouwen en parkings, lokalen en vergaderzalen met inbegrip van de normale kantooruitrusting, -benodigdheden en apparatuur, de kosten voor verwarming, verlichting, gas, elektriciteit, water, internet, telefoon, fax, kopieën, correspondentie en postzegels, verzekering van de gebouwen en andere algemene verzekeringen.
2. Kosten van **interne** administratie, beheer, sociaal secretariaat.
3. De **interne** ontwikkeling- en onderhoudskosten van een website.
4. Algemene abonnementen, representatiekosten, beroepskledij, restaurantkosten.
5. Relatiegeschenken.
6. Andere kleine kosten of niet voor 100% aan het project of de gesubsidieerde activiteiten toewijsbare kosten voor zover ze rechtstreeks, direct en uitsluitend verband houden met, betrekking hebben op en te relateren zijn aan het project of de gesubsidieerde activiteiten.

Overheadkosten moeten, net als alle andere kosten, reële kosten betreffen en dus bewijsbaar zijn. Indien de aanvrager van de steun het vastgestelde bedrag voor overhead meent niet te kunnen verantwoorden bij controle, dient hij het voor hem toepasselijke lagere bedrag per ingezet mensjaar op te nemen in de projectbegroting. Het door de aanvrager gehanteerde bedrag per mensjaar wordt vastgelegd voor de volledige duur van het project.

Gezien het om een forfaitair bedrag gaat, dient de overhead niet verantwoord te worden bij de eindafrekening. Het Agentschap behoudt zich wel het recht voor om over te gaan tot een controle van deze kosten.

Werkingskosten

Algemene regel: alle betaalde **facturen** met een prestatiedatum binnen de projectperiode zijn subsidieerbaar, rekening houdend met het toegestane bedrag. De verwijzing naar het project dient te worden vermeld op de factuur. De datum van de factuur of andere aanvaardbare boekhoudkundige documenten wordt geacht te vallen binnen de 15 dagen na de maand waarin het project eindigt. De factuur moet immers in principe opgemaakt worden binnen de 15 dagen volgend op de maand van prestatie of levering, dus ten laatste 46 dagen na de prestatiedatum. De betaling moet gebeuren ten laatste drie maanden na de beëindiging van het project.

Werkingskosten zijn de rechtstreeks aan het project verbonden uitgaven die noodzakelijk zijn voor de algemene werking van het project. Het totale toegestane bedrag voor werkingskosten wordt bepaald bij de evaluatie van de projectaanvraag.

De werkingskosten dienen realistisch te zijn gelet op de aard van de activiteiten, dit wordt nagegaan bij de evaluatie van de projectaanvraag. Indien hieruit onvoldoende blijkt dat de gevraagde werkingskosten nodig zijn voor de goede uitvoering van het project, kan er bijkomende info worden opgevraagd.

Er wordt voor de werkingskosten een plafond ingesteld, te berekenen door het aantal ingezette mensjaren te vermenigvuldigen met een vastgesteld bedrag. Momenteel is dit bedrag **25.000,00 euro/mensjaar**. Binnen dat plafond kunnen werkingskosten eenvoudig geclaimd worden. Indien het plafond niet volstaat voor de voor het project benodigde werkingskosten, kan dit overstegen worden mits extra toelichting en verantwoording. Het bedrag voor werkingskosten dat aanvaard wordt bij steuntoekenning ligt vast voor de volledige duur van het project.

Indien de aanvrager niet BTW-plichtig is of een gemengd BTW-statuuut heeft, kan de niet-terugvorderbare BTW ook ingebracht worden in het daarvoor voorziene veld in het begrotingssjabloon. De aanvrager dient bij het indienen van de projectbegroting het bewijs van dit BTW-statuuut te leveren aan het Agentschap.

Voor de eindafrekening kunnen er door het Agentschap ter controle bewijsstukken van de gemaakte kosten opgevraagd worden. Indien het plafond voor de werkingskost overschreden wordt, dient er standaard een overzichtsborderel van de werkingskosten als verantwoording opgeleverd te worden. Werkingskosten zijn te bewijzen met facturen of andere boekhoudkundige documenten.

Volgende werkingskosten komen in aanmerking:

1. Rechtstreeks aan het project of de gesubsidieerde activiteiten verbonden uitgaven voor verbruiksmaterialen, hulpgoederen, grondstoffen en gereedschappen waarvan de levensduur de periode van het project zoals voorzien in het ministerieel besluit tot toekenning van de steun niet overschrijdt. Deze uitgaven worden in de boekhouding niet als investeringen op het vast actief geboekt en evenmin op de inventaris van duurzaam materieel, maar als verbruiksmateriaal, hulpgoed, grondstof of gereedschap.
2. Kosten voor het inrichten van cursussen, seminaries,... of het volgen van opleidingen of vorming ten behoeve van het project of de gesubsidieerde activiteiten.
3. Huur en/of leasing die aan derden moet worden betaald voor het gebruik van lokalen, apparatuur, infrastructuur,...

4. Kosten in verband met sensibilisering, distributie, marketing en reclame voor zover ze noodzakelijk zijn voor het project of de gesubsidieerde activiteiten.
5. Vergoeding van centrale beheerskosten en algemene exploitatiekosten aan universiteiten en hogescholen.
6. Octrooien en licenties mits betrekking tot het project of de gesubsidieerde activiteiten.
7. Verplaatsingskosten gemaakt in functie van het project of de gesubsidieerde activiteiten en voor zover redelijk en verantwoord. Enkel personenwagens (gekocht of geleased), die aanvaard werden in de projectbegroting, mogen ingebracht worden als kost. Verplaatsingen met de wagen en het openbaar vervoer dienen verantwoord te worden via een maandelijkse, individuele onkostenstaat met vermelding van datum, bestemming, reden en aantal afgelegde kilometers en kilometervergoeding. Geen treintickets in eerste klas of vliegtuigtickets in business class. Enkel treintickets in tweede klas en vliegtuigtickets in economy class worden aanvaard.
8. Externe prestaties of prestaties door derden: voor zover deze het bedrag van 8.500,00 euro exclusief BTW niet overstijgen, zoniet horen deze thuis onder de kostenrubriek Externe prestaties.

Volgende werkingskosten komen niet in aanmerking:

1. Opportuïteitskosten: minderopbrengsten kunnen niet in aanmerking genomen worden voor subsidiëring.
2. Financiële kosten van allerlei aard.
3. Voorzieningen voor latere verliezen of verplichtingen van de begunstigde.
4. Werkingskosten waarvan de link met het project of de gesubsidieerde activiteiten moeilijk aantoonbaar is (voorbeeld: verwaarloosbare gebruiksgraad).
5. Kosten aangerekend door een onderwijs- of onderzoekinstelling voor het gebruik van de bestaande basisuitrusting wanneer de begunstigde de onderwijs- of onderzoekinstelling zelf is.
6. Kosten voor geneeskundige verzorging.
7. Te betalen schadevergoeding ingevolge burgerlijke aansprakelijkheid.
8. Directe belastingen of taksen.
9. Boetes.
10. Historische kosten tenzij nominatief goedgekeurd bij de basisbeslissing.

Externe prestaties

Indien de indiener onderworpen is aan de wet op de overheidsopdrachten dient hij deze voor externe prestaties of prestaties door derden te volgen. De subsidie kan niet volledig worden uitbetaald als de gunning niet gebeurde conform de wet op de overheidsopdrachten. In dat geval wordt een financiële correctie uitgevoerd, die naargelang de ernst van de inbreuk kan oplopen tot 100%.

Derden (bedrijven, zelfstandigen, freelancers, kenniscentra en onderzoeksinstituten) die in opdracht van een project- of onderzoekspartner een dienst leveren als onderaannemer alsook managementvennootschappen, moeten factureren aan marktprijs volgens de Europese regelgeving. Als er geen marktprijs voorhanden is, moet de organisatie haar diensten leveren tegen een prijs die de volledige kosten dekt en een redelijke marge omvat. Deze diensten kunnen zowel slaan op dienstprestaties als op goederen op maat die niet geactiveerd worden. Onderzoeksinstituten in onderaanneming factureren bij voorkeur aan de hand van eenheidskosten (bv. per test, staal, run). Er mag in geen geval meer dan de helft van de totale projectbegroting buiten Vlaanderen plaatsvinden. Onder derden wordt verstaan ondernemingen die geen partner of verbonden onderneming zijn zoals vermeld in bijlage I, artikel 3 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

Enkel strikt noodzakelijke externe prestaties zijn aanvaardbaar. In de projectaanvraag moet elke externe prestatie gemotiveerd worden. De kost ervan moet onderbouwd zijn, hetzij via een offerte, hetzij via een factuur van een vergelijkbare opdracht of een gemotiveerde kostenschatting. De kost van de externe prestatie moet gespecificeerd zijn naar aantal mensmaanden of een andere beschikbare eenheid van kost. Er kan door het Agentschap inzage gevraagd worden in de onderaannemingsovereenkomst.

Om de administratieve last te beperken worden enkel externe prestaties groter dan 8.500,00 euro exclusief BTW, onder deze post aanvaard. Externe prestaties die minder dan 8.500,00 euro exclusief BTW bedragen, worden inbegrepen in de rubriek Werkingskosten (zie hierboven).

Indien de aanvrager niet BTW-plichtig is of een gemengd BTW-statuut heeft, kan de niet-terugvorderbare BTW ook ingebracht worden in het daarvoor voorziene veld in het begrotingssjabloon. De aanvrager dient bij het indienen van de projectbegroting het bewijs van dit BTW-statuut te leveren aan het Agentschap.

Voor elke externe prestatie dient bij controle de factuur met tijdsprestatie en/of inhoudelijk advies aan het Agentschap bezorgd te worden. Betalingsbewijzen dienen eveneens meegestuurd te worden.

Indien blijkt dat de uitvoerder van de externe prestatie een aan de aanvrager verwante onderneming is (via aandeelhouderschap), dan kan de winstopslag geen aanvaardbare kost zijn. De kosten van dergelijke externe prestatie kunnen dan typisch begroot en verantwoord worden aan de hand van het kostenmodel (en niet enkel via factuur).

Ook gelden aanvaardbare kosten voor externe prestaties enkel als die aan de begunstigde verrekenend worden. Dat laatste betekent concreet ook dat o.a. de kosten van (buitenlandse) moeder-, dochter- of zusterorganisaties enkel aanvaard worden als ze daadwerkelijk worden verrekenend (zonder ev. gefactureerde winsttoeslagen e.d.) aan de gesubsidieerde (Vlaamse) vestiging.

Aanvaardbare opbrengsten of ontvangsten

Opbrengsten of ontvangsten die voortvloeien uit het gesubsidieerde project of de gesubsidieerde activiteiten

Alle inkomsten inherent aan het project die gegenereerd worden binnen de projectperiode dienen te worden afgetrokken van de aanvaardbare uitgaven. Het gaat hier om inkomsten uit activiteiten die in het kader van de kennisdiffusie worden opgezet (vb. deelnemingskosten aan events, ...).

Inkomsten uit het medegebruik van de onderzoeksinfrastructuur door externen, die tijdens of na de subsidieperiode verworven worden, worden niet in mindering gebracht. Deze inkomsten worden in een gescheiden boekhouding bijgehouden waarin deze inkomsten duidelijk vermeld worden en dus traceerbaar zijn. Deze inkomsten kunnen nadien enkel voor onderzoeksdoeleinden worden gebruikt.

Opbrengsten of ontvangsten door derden die aan de begunstigde worden verstrekt en die geen verband houden met het gesubsidieerde project of de gesubsidieerde activiteiten worden niet in mindering gebracht.

Inbreng in natura

Inbreng in natura is aanvaardbaar op voorwaarde dat deze zowel langs de kostenzijde als langs de ontvangstenzijde van de projectbegroting vermeld wordt, en op voorwaarde dat deze wordt becijferd tegen marktconforme prijzen.

Inbreng in natura wordt ook in beschouwing genomen om het vereiste minimale percentage aan private inbreng in de projectbegroting te berekenen.

Verantwoording bereikte doelstellingen/realisaties van het project

In het ministerieel besluit tot toekenning van de subsidie wordt naast een financiële verantwoording een kwalitatieve (inhoudelijke) verantwoording gevraagd. Op basis hiervan wordt bij de controle nagegaan of aan beide verantwoordingen werd voldaan.

Indien uit deze controle blijkt dat de oorspronkelijk vooropgestelde doelstellingen niet of slechts gedeeltelijk werden gerealiseerd of dat er niet werd voldaan aan de voorwaarden opgelegd in het ministerieel besluit tot toekenning van de steun, dan zal de toegekende steun worden herbekeken.

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen kan beslissen om niet over te gaan tot de uitbetaling van de subsidie dan wel om deze te herberekenen, de uitbetaling ervan stop te zetten of de terugbetaling te eisen indien:

- Het project niet voldoet aan alle wettelijke bepalingen.
- Eén of meer bepalingen van de oproepdocumenten en het besluit tot toekenning van de steun niet werden nageleefd.
- De subsidie niet wordt aangewend voor de doeleinden waarvoor ze is verleend.
- De begunstigde de controle verhindert of belemmert.
- Bewust valse of verkeerde informatie werd verschaft.
- Het project niet volledig werd uitgevoerd of voortijdig werd stopgezet waardoor het vooropgestelde resultaat niet werd bereikt.

Agentschap
Innoveren & Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be